

Karel Stádník

(24. srpna 1924 Třemošná – 12. ledna 2011 Praha) byl český sochař a restaurátor, který zároveň působil v podzemní, po roce 1989 i oficiální římskokatolické církvi jako jáhen.

Školu začal navštěvovat v Chomutově, kde s rodiči bydlel, poté přestoupil na osmileté gymnázium do Karlových Varů. Po záboru pohraničí se rodina přestěhovala do Prahy, kde během války byl studentem Střední keramické školy. V letech 1946–1949 studoval sochařství na pražské Akademii výtvarných umění u profesora Otakara Španiela, již absolvoval v roce 1949.

Na jáhna byl tajně vysvěcen kardinálem Joachimem Meisnerem 17. listopadu 1984 v Berlíně, a to jako vůbec první trvalý jáhen v Čechách. V této funkci působil především v kostele Sv. Jana Křtitele na Velízu.

Profesní kariéru začal jako restaurátor a restaurování polychromovaných plastik, zejména gotických a barokních, se věnoval po celý svůj život. Vlastní sochařské tvorbě se začal věnovat až v 60. letech, tedy v době, kdy bylo možné zpodobovat i sakrální náměty. Vytvořil několik souborů křížové cesty, z nichž zejména křížová cesta v kostele P. Marie Královny míru v Praze na Lhotce je unikátní. Znázorňuje jednotlivá zastavení Ježíšovy cesty na smrt prostřednictvím utrpení člověka v konkrétních historických situacích. Tato křížová cesta vznikla v době protináboženské perzekuce v letech 1973–1975. Moderní pojetí křížové cesty později inspirovalo kardinála Miloslava Vlka k úvahám nad utrpením Krista a lidstva. V režii Víta Hájka vznikl roku 1996 televizní dokument „Křížová cesta akademického sochaře Karla Stádníka s textem kardinála Miloslava Vlka“. K významným umělcovým dílům náleží sousoší svaté Anežky české pro katedrálu sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze i plastika sv. Patrika pro kostel sv. Patrika v New Yorku v USA (sádrové modely obou plastik jsou instalovány v kostele sv. Jana Křtitele na Velízu).

Brahmsovo Trio Es dur, op. 40, pro klavír, housle a lesní roh je rozděleno do

čtyř vět: 1. Andante, 2. Scherzo (Allegro), 3. Adagio mesto, 4. Finale, Allegro con brio.

Vzniklo v roce 1865. Silným inspiračním zdrojem díla je krása přírody, klid lesa a zvuky lovu. Brahms ostatně uvedl, že ho motivy první věty napadly při lesní procházce ve Schwarzwald u poblíž Baden-Badenu a od počátku se mu spojily s nezaměnitelným zvukem lesního rohu. Je zajímavé, že skladatel měl od počátku natolik vyhraněnou zvukovou představu, že hornový part psal pro přirozený lesní roh, nikoli pro ventilový, který se v té době již běžně používal (odtud Brahmsův předpis „Waldhorn“). Údajně Brahms na tento typ lesního rohu uměl hrát, naučil ho tomu prý jeho otec. Angažování lesního rohu do obsazení klavírního tria přináší zcela nové, neotřelé barevné a zvukové kombinace, zároveň však klade mnohem větší nároky na zvukovou vyrovnanost hlasů. Trio je považováno za reprezentativní opus Brahmsovy střední tvůrčí periody a klenot romantického komorního repertoáru.

Premiéra Brahmsova tria Es dur se konala 28. listopadu 1865 v Curychu v obsazení Anton Gläss – lesní roh, Friedrich Hegar – housle a Johannes Brahms – klavír. Sonátová první věta skladby je meditativní, po ní následuje úderné a brahmsovsky zatěžkané třídílné scherzo. Třetí věta je poznamenána bolestí silného osobního prožitku, zármutku nad smrtí skladatelovy matky Christiane. Ta prý zvuk lesního rohu milovala. Tato část skladby je jedinou tichou, zoufalou nenií – elegickou pohřební písní, jež se dokáže

vzepnout k dramatickému vrcholu; snaha vzdorovat smrti i nezvratnému osudu je však marná a je vystřídána tichou rezignací. Zoufalství této hudby až fyzicky bolí: ponuré basy lesního rohu, zlověstné dunění klavíru. V určitém momentě přichází naděje: lesní roh uvádí německou lidovou melodii „Na louce stojí dům“, která tu zapůsobí jako pomíjivé světlo ve tmě. Osvobození však přináší až závěrečná čtvrtá věta skladby – radostné, optimistické, dokonale sevřené a kompozičně propracované sonátové rondo. Píseň „Na louce stojí dům“ se proměňuje v hlavní téma, živoucí a vitální. Světlo života přece jen vítězí nad stínem smrti. Život jde dál!

PhDr. MARKÉTA SELUCKÁ, CSc., je literární historička, editorka a pedagožka. Odborné práce publikovala nejprve pod rodným jménem Stádníková. Působila v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, kde se zaměřovala na středověkou legendistiku. Učí na VOŠ a SUŠ Václava Hollara v Praze. Dcera Karla Stádníka.

Mgr. Oldřich Selucký, je český spisovatel, scenárista, malíř a ilustrátor. Vystudoval v Praze MFF UK, v Rakousku a ve Francii poté studoval filosofii, teologii a klasické jazyky. Mezi lety 1990 až 1993 vyučoval filosofii a etiku na Pedagogické fakultě University Karlovy. Jeho tchánem byl sochař Karel Stádník.

Knižní dílo: Pavel, dobrodruh víry (2004), Strážce ohně (2012), Vojmírova cesta (2013), Vzpouza v Assisi (2014), Bitva na řece Pádu (2015), Bratr Dominik (2016), Cesta tří králů (2018), Svatá Anežka (2019), Svatá Ludmila (2021), Svatý Václav – příběh českého knížete (2022), Cyril a Metoděj – příběh Soluňských bratří (2023), Kříž z kamene (2023), Šíp s modrým peřím (2024).

Tereza Petrová – housle, se začala učit na housle v ZUŠ Řevnice u paní učitelky Lenky Kolářové, kde se zúčastnila mnoho soutěží, jak v sólové, tak v komorní hře. Odmaturovala na Pražské konzervatoři, kde studovala nejdříve u pana profesora Ivana Ženatého a poté u pana profesora Jana Talicha. Působí jako primáška Dětské lidové muziky Notičky. V letošním roce začíná studovat HAMU a stala se členkou Orchestrální akademie České Filharmonie.

Kamila Kolářová – klavír, své hudební vzdělání začala výukou hry na klavír v ZUŠ Řevnice.

Zúčastnila se mnoha soutěží jak v sólové, tak komorní hře. Spolupracuje s hráči na smyčcové nástroje a pravidelně doprovází na koncertech, soutěžích a mezinárodních kurzech ve hře na lesní roh. Působí také jako hráčka komorní hry. Převážně se ale věnuje hře na lesní roh, který letos začíná studovat na HAMU.

Jindřich Zýka – lesní roh, studuje pátý ročník Pražské konzervatoře u prof. MgA. Petra Hernycha. Od letošního roku je členem Orchestrální akademie Prague Philharmonia (dříve Pražská komorní filharmonie) a dále vystupuje se Symfonickým orchestrem Pražské konzervatoře. V minulosti získal několik 1. cen a titulů absolutní vítěz v mezinárodních dechových soutěžích v oboru hra na lesní roh.

